

Z Á P I S
ze schůze Výboru pro Evropskou unii
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace
dne 24. 01. 2017

Úřad vlády České republiky

Přítomni / omluveni: viz prezenční listina

Schůzi Výboru pro Evropskou unii Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“) řídil jeho předseda M. Kandrata.

Program schůze:

- 1) Zahájení a schválení programu
- 2) Kontrola úkolů z minulé schůze
- 3) Aktuální informace o činnosti Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, Výboru pro legislativu a financování a pracovních skupin ke Státní politice vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020
- 4) Diskuse o překážkách, kterým čelí nestátní neziskové organizace, obce a malé a střední podniky při čerpání pomoci z Evropských strukturálních a investičních fondů s T. Chmelou, tajemníkem Sdružení místních samospráv České republiky, a K. Dobešem, místopředsedou představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky.
- 5) Stav implementace operačních programů z hlediska nestátních neziskových organizací – referují zástupci nestátních neziskových organizací v monitorovacích výborech
- 6) Různé

Ad) 1 Zahájení a schválení programu

Schůzi Výboru zahájil předseda M. Kandrata. Přivítal všechny přítomné členy včetně přizvaných hostů, T. Chmelu, tajemníka Sdružení místních samospráv České republiky, a K. Dobeše, místopředsedu představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky, a představil program prvního letošního zasedání Výboru.

Ad 2 a 3) Kontrola úkolů z minulé schůze. Aktuální informace o činnosti Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, Výboru pro legislativu a financování a pracovních skupin ke Státní politice vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020.

Kontrolu úkolů z minulé schůze Výboru provedla H. Frištenská. Výbor informovala o posledním zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „RVNNO“), která naposledy za-

sedla dne 18.10.2016. RVNNO na něm schválila *Rozbor financování nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“)* z veřejných rozpočtů v roce 2015. Rozbor, který vláda vzala na vědomí svým usnesením ze dne 09.01.2017 č. 15., je aktuálně k dispozici na stránkách RVNNO. H. Frištenská dále informovala o problematice dobrovolnictví a pozastavení přípravy nového zákona ze strany Ministerstva vnitra. Proběhlo setkání tehdejšího předsedy RVNNO J. Dienstbiera s předsedkyní Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) na téma výběrového šetření v oblasti dobrovolnictví. ČSÚ projevil ochotu spolupracovat, ale s odchodem J. Dienstbiera z funkce ministra a předsedy RVNNO, jež podpořil spolupráci, se celá záležitost musí opět vyjednat s novým ministrem, zejména její finanční aspekt.

H. Frištenská dále uvedla, že Ministerstvo vnitra zahajuje nový tříletý projekt na rozvoj dobrovolnictví, respektive na založení dobrovolnických center a tvorbu metodiky na vzdělávání dobrovolníků. Projekt je financován z prostředků ESF.

RVNNO na svém posledním zasedání byla mimo jiné informována o výsledcích nového dotačního programu „Podpora kapacit celostátních mezioborových sítí NNO na rok 2017“. V současné době probíhá příprava a schválení rozhodnutí o poskytnutí dotací s cílem vyplatit dotace do konce února 2017. Nevyčerpané prostředky ve výši cca 600.000 Kč se pravděpodobně rozdělí v rámci doplňkového dotačního řízení. Na žádost H. Šilhánové H. Frištenská představila přítomným tři úspěšné organizace v dotačním řízení – Asociace veřejně prospěšných organizací ČR, z.s., Fórum dárců, z.s. a Za snadné dárcovství, z.s.

H. Frištenská poté provedla kontrolu úkolů z minulé schůze Výboru dne 25.08.2016. Hlavním úkolem bylo vypracovat souhrn překážek, kterým čelí NNO při získávání podpory z ESI fondů. Dále proběhla renominace členů monitorovacích výborů (dále jen „MV“) v Operačním programu (dále jen „OP“) Životní prostředí a OP Podnikání a inovace.

A. Sedláček poznamenal, že dotující ministerstva mění chování ve vyplácení národních dotací na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 9 Ads 83/2014 – 46, podle něhož by se na proces poskytování dotací měla aplikovat pravidla správního řízení. H. Frištenská k této věci doplnila, že Ministerstvo financí připravuje novelu rozpočtových pravidel s popisem procesu. Po připomínkovém řízení byla novela předložena do Legislativní rady vlády, která ji vrátila k přepracování. Změněná novela byla opět rozeslána do připomínkového řízení. V současné době se připomínky vypořádávají.

H. Frištenská dále uvedla, že zákon o statusu veřejné prospěšnosti byl schválen vládou a byl postoupen poslanecké sněmovně. Informovala také o aktuálním stavu plnění úkolů plynoucích ze Státní politiky vůči NNO na léta 2015 – 2020. Poskytla stručné informace o činnosti tří pracovních skupin (pracovní skupina pro data o NNO, pracovní skupina k podpoře individuálního dárcovství a pracovní skupina k firemnímu dárcovství). V oblasti individuálního dárcovství se připravuje výzkum pod vedením P. Friče. Zaměření výzkumu se představí na společném setkání zástupců národních oborových a všeoborových sítí a střež NNO, které se uskuteční 21.02.2017. Vypracovaný dotazník se bude šířit prostřednictvím sítí NNO do jejich členských organizací. Cílem je získat data, jak NNO pracují s dárcovstvím, zejména s opakovaným dárcovstvím. Navíc se zpracovalo asi 290 000 dat od Generálního finančního ředitelství, týkajících se odpočtu hodnoty daru od základu daně z příjmů fyzických osob. Výstupem výzkumu bude podklad pro analýzu možnosti odpočtu z daně z příjmů fyzických osob, kterou RVNNO předloží Ministerstvu financí v druhé polovině 2017. Výzkum v oblasti firemního dárcovství je v přípravě. Úřad vlády ČR schválil výzkumný záměr a velikost zakázky pro Technickou agenturu ČR, jež bude výzkum realizovat.

Dlouhodobým úkolem Výboru plynoucím ze Státní politiky vůči NNO na léta 2015 – 2020 je zvýšit počet konečných příjemců z řad NNO, které čerpají prostředky z ESI fondů, alespoň na 4 % z celkového počtu registrovaných NNO. Současné programovací období ESI fondů se nachází v druhém roce implementace. H. Frištenská poznamenala, že by bylo přínosné zjistit, v jaké výši se pohybuje dosavadní čerpání NNO prostřednictvím analýzy financované z OP Technická pomoc.

Výboru bylo doporučeno připravit zadání pro tuto analýzu, která se představí zástupcům Národního orgánu pro koordinaci (dále jen „NOK“).

O. Čepelka upozornil na problematiku sociálního podnikání a vznesl požadavek na zahrnutí i s.r.o. apod. do výzkumu, které byly založeny účelově NNO, aby mohly čerpat prostředky na sociální podnikání.

O. Marek navázal, že by bylo vhodné mít samostatnou analýzu na vybraná opatření. A. Sedláček doporučil zaměřit se na povahu aktivity (nezisková vs. podnikatelská), a ne výběr podle právní formy.

H. Šilhánová připomněla Výboru obdobnou analýzu s názvem *Evaluační studie zapojení nestátního neziskového sektoru do realizace programů financovaných ze strukturálních fondů v České republice*, zpracovatelem byla brněnská HOPE-E.S., v.o.s., kde podíl neziskového sektoru byl minimální, jeho připomínky byly opomíjené, a analýza nepřinesla žádné zásadní výstupy. H. Šilhánová Výboru doporučila, aby v případě vzniku analýzy měla RVNNO významnější roli.

Závěr:

- **Sekretariát RVNNO projedná s OP Technická pomoc zadání této analýzy formou veřejné zakázky a nabídne pomoc při vypracování jejího zadání.**

Ad 4) Diskuse o překážkách, kterým čelí nestátní neziskové organizace, obce a malé a střední podniky při čerpání pomoci z Evropských strukturálních a investičních fondů s T. Chmelou, tajemníkem Sdružení místních samospráv České republiky, a K. Dobešem, místopředsdou představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky.

K. Dobeš informoval přítomné o situaci Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky (dále jen „AMSP“) ve vztahu k čerpání prostředků z ESIF. Mezi členy AMSP je jedna skutečná nezisková organizace. Většina členů AMSP jsou malé a střední firmy. Samotná AMSP je nezisková organizace, ale s jiným režimem, nežádají o prostředky, činnost financují z členských příspěvků. AMSP poskytuje poradenství svým členům v oblasti čerpání fondů. V rámci toho naráží na překážky jako např. pozdní vyhlášení výzev, krátké lhůty pro zpracování, nesrozumitelnost podmínek výzev, což je pro malé a střední podniky náročné s ohledem na jejich kapacitu. Celkově je zapojení malých a středních podniků do čerpání zatěžující. Výhodnější řešení představují bankovní úvěry.

O. Čepelka doplnil uvedené překážky o tři poznatky ze strany žadatele z podnikatelského sektoru: 1. finanční nástroje nejsou nápomocné; 2. období mezi podáním žádostí a výsledkem je pro malé a střední firmy zdoluhavé a neefektivní s ohledem na typ činnosti, kterou potřebují zafinancovat; 3. OP Zaměstnanost znevýhodňuje určitou kategorii podniků.

T. Chmela by charakterizoval současné programové období jako zásadní znevýhodnění malých žadatelů, tj. NNO, malých podnikatelů a obcí. Důvodem je zjevně obava z nízkého čerpání. V tomto programovacím období je minimální počet malých obcí, které by žádaly. Systém hodnocení je neúměrně dlouhý. Alokace jsou nízké. Další zásadní problém jsou strategie místních akčních skupin (dále jen „MAS“), jejichž schvalování se komplikuje. Hodnocení strategií je přísné a administrativně komplikované. Schválení strategií dosud neproběhlo u cca 75 % MAS. MAS jsou tlačeny k úpravám strategií, které nevycházejí z komunitního projednávání. MAS budou vyhlášovat stejné výzvy, jaké jsou vyhlášovány ve velkých výzvách Integrovaného regionálního OP a Programu rozvoje venkova. MAS se kvůli střednědobému hodnocení dostávají do tlaku schvalování i méně kvalitních a finančně náročných projektů, aby splnily stanovené kvóty. NNO tedy nebudou moci

čerpat ani prostřednictvím MAS, a proto jejich další setrvání v těchto organizacích je velmi nejisté. Malé obce sdílejí stejné problémy v případě čerpání fondů jako NNO.

H. Frištenská doplnila, že akreditovaných MAS je cca 170. Řada z nich vznikla účelově, aby mohla přerozdělovat evropské prostředky přes komunitně vedený místní rozvoj. V některých případech Ministerstvo pro místní rozvoj naráží na neschopnost MAS vypracovat požadovanou strategii. Chybí předchozí zkušenost. Mají podobu účelových agentur bez potřebných zkušeností. Očekává se, že některé MAS zaniknou. Původní plán státu vytvořit v každém kraji MAS, přes které by se rozdělovaly prostředky, nebylo dobré rozhodnutí. Pouze organizace, které jsou zde dlouhodobě s předchozími zkušenostmi, mají šanci na úspěch.

O. Marek vyjádřil názor, že MAS jsou promarněná šance, která je utopená v administrativních úkonech. Nové standardy na čerpání jednotlivých OP jsou proti těm původním komplikovanější. Podstatně jednodušší pro MAS je realizovat dva – tři projekty ročně s cílem vyčerpat alokaci, a ne jako to bylo v minulém období, kdy realizovala cca 20 projektů s jasným dopadem na území. MAS se pro celý systém stávají drahým přítěžkem. Jedná se o prohospodařené prostředky. Ministerstvo pro místní rozvoj nevnímá hlavní argument, že 7 let se MAS orientovaly na investiční projekty (vylepšování veřejného prostranství, chodníky, apod.) a teď se očekává, že budou vybírat projekty v oblasti sociální nebo vzdělávání. Promarněje se vybudovaná znalost MAS. Bylo možné mít 170 velkých projektů, které by byly prostřednictvím MAS rozpouštěny do menších projektů.

A. Sedláček navrhl rozdělení připomínek k čerpání fondů ze strany NNO do dvou kategorií: na obecné připomínky k základnímu nastavení programů (např. Dohoda o partnerství), kde se neočekává změna a které jsou vhodné pro další období, a na technické připomínky (indikátory, lhůty, apod.), u kterých je větší šance získat zpětnou vazbu.

H. Frištenská představila přehled překážek, který na základě zaslaných podkladů zpracoval sekretariát RVNNO. Prezentace vycházela z příspěvků O. Čepelky, J. Bednářové a M. Berdychové. Další příspěvky zaslali L. Ouředníčková a P. Volek.

P. Francová doporučila podložit každou připomínku / překážku konkrétním příkladem, a tím zvýšit její vypovídající hodnotu. Dále navrhla, aby se v dokumentu zmínila překážka, kdy řídicí orgán (dále jen „ŘO“) přichází se změnami (novými pravidly) po vyhlášení výzvy.

I. Kuchyňková informovala, že v rámci MV OP Zaměstnanost se vznesl požadavek na provedení průzkumu v oblasti nepřímých nákladů, které jsou v současné době nedostatečné. Průzkum je naplánovaný na konec února 2017. Všichni příjemci OP Zaměstnanost by měli obdržet dotazník, jehož cílem je ověřit, jestli jsou nepřímé náklady nedostatečné z pohledu příjemců. V případě výzvy 60 (osy 2.2) byla vznesená připomínka. Neziskový sektor neměl možnost žádat o prostředky na vzdělávání pracovníků. To platilo i pro církevní organizace. Je snahou, aby se v případě opakuující se výzvy upravil okruh osob.

O. Čepelka podotkl, že hlavní problém všeho je v chybné filozofii ŘO při poskytování dotací. Snížení administrativy nastalo pouze u poskytovatelů, ne u žadatelů / příjemců. Tuzemské požadavky jsou přísnější než evropské. Na straně ŘO převládá alibismus a strach udělat chybu. O Čepelka by v případě individuálních projektů (obcí, MAS, NNO, malých podniků atd.) doporučoval dvoukolový výběr projektů (nejprve projektový záměr a teprve poté kompletní žádost). Úředník by měl být nápomocný při přípravě kompletní žádosti.

M. Kundera navrhl stanovit předběžný termín pro schůzku s NOK na únor 2017. Sekretariát RVNNO by na jednání doprovodili zástupci z NNO.

H. Frištenská podpořila doporučení P. Francové doplnit do materiálu konkrétní příklady a požádala členy Výboru o zaslání konkrétních případů. Dále upřesnila další postup, kdy sekretariát RVNNO

připraví přehled témat. Ten se rozešle Výboru s žádostí o doplnění, na které budou mít členové Výboru cca týden. Po zpracování se domluví termín jednání s NOK.

Závěr:

- **Sekretariát RVNNO dopracuje materiál s překážkami v čerpání NNO z ESIF a rozešle ho členům Výboru k připomínkám a doplnění konkrétních příkladů.**

Ad 5) Stav implementace operačních programů z hlediska nestátních neziskových organizací – referují zástupci nestátních neziskových organizací v monitorovacích výborech

J. Bednářová (MV OP Zaměstnanost), která byla zvolená do programového partnerství OP Zaměstnanost, informovala o diskuzi k výzvě č. 60 z OP Zaměstnanost, kdy zástupci Úřadu práce a Ministerstva práce a sociálních věcí neměli zájem zpřístupnit tuto výzvu žadatelům z řad NNO. V případě výzvy č. 60, kvůli nefunkčnosti systému během prvních 45 min, jež zkomplikovalo odesílání žádostí, ŘO přesune z dalších výzev část alokace a termín se časově prodloužil.

M. Prokeš (MV OP Praha - Pól růstu ČR) uvedl, že implementace je bez problému, ale zatím nejsou dostupné zpětné vazby z terénu. Zahájení proběhlo na podzim s tím, že se očekává, že účast NNO bude nízká.

I. Kuchyňková (MV OP Zaměstnanost) informovala, že čerpání probíhá průběžně. Programová partnerství se schází každý měsíc a připravují se výzvy na dostupné bydlení v okresních městech, vzdělávací aktivity pro sociální pracovníky obcí včetně stáží v cizině. Aktuálně se připravuje výzva na podporu pečujících rodin a vzdělávání pracovníků v přímé práci, kterou budou NNO připomínkovat.

Y. Gaillyová (MV Integrovaný regionální OP) konstatovala, že ŘO s nimi nekomunikuje prostřednictvím MS2014+, protože to nefunguje. Poslední výbor zasedal dne 24.11.2016 a zaměřil se na IT. Čerpání z výzev je propojeno z CLLD. Dále uvedla, že na posledním zasedání MV se podotklo, že Platforma pro sociální bydlení prosadila nepřijatelné podmínky, což byl důvod nízkého čerpání. Nicméně v termínu uzávěrky, která byla v prosinci 2016, se výzva náhle vyčerpala a aktuálně se plánuje kontrola, jaké subjekty byly vlastně podpořeny. Do konce ledna 2017 členové MV mohou připomínkovat programový dokument.

A. Sedláček (MV OP Výzkum, vývoj a vzdělávání) informoval, že program se soustředí hlavně na finanční podporu výzkumu a vysokých škol. Předpokládá se, že NNO by se mohly ucházet o tu část podpory se zaměřením na regionální školství, kde se to dělí na podporu inkluze nebo práce ve vyloučených lokalitách (příjemcem je Agentura pro sociální začleňování). Očekává se, že agentura bude mít roli zprostředkovatele a v rámci vlastních výzev bude vybírat dodavatele, zejména NNO v daných lokalitách. Výzvy na školách se zaměřují na metodické kabinety a do organizace těchto kabinetů se pouštějí i NNO, které působí v oblasti mimoškolního vzdělávání. Dále doplnil, že se řeší výzva na neformální vzdělávání, která je zajímavá pro NNO pracující v této oblasti. Výzva by měla mít dvě linie. Ta první se tematicky zaměří na hledání metod, jak dojít k interakci mezi školou a mimoškolním vzděláváním. Druhá linie by byla zaměřena na témata mimo školu, ale s nějakým propojením na školu, jako např. občanské vzdělávání ve spolupráci s obcemi, polytechnické vzdělávání ve spolupráci s podnikateli, apod. Vyhlášení výzvy se plánuje na květen / červen 2017.

Ad 6) Různé

T. Chmela upozornil na problematiku elektronické evidence tržeb u spolků. Podle ustanovení § 12, odst. 3 písm. h) zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, jsou tržby z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků (spolků, hasičů, baráčnické spolky, apod.) vyloučeny z evidence tržeb. T. Chmela upozornil na sporný výklad ustanovení § 12. Drobná vedlejší podnikatelská činnost není nikde jasně definována. Na základě právní analýzy Parlamentního institutu z dubna 2016 jsou spolky vyňaty z povinnosti evidence tržeb. Generální finanční ředitelství však vydalo Metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb, podle něhož je veřejně prospěšný poplatník vyloučen z evidence tržeb, jen pokud jeho příjmy / výnosy z drobné vedlejší činnosti nebudou přesahovat 175.000 Kč za rok nebo pokud tyto příjmy / výnosy budou činit méně než 5 % z jeho celkových příjmů / výnosů. Vzniká velká obava, že pokud se ustanovení vztahuje i na spolky, tak to povede k zániku kulturního a společenského života na venkově. Po uspořádání dvou tří akcí se spolky ocitnou nad hranici limitu pro evidenci tržeb. Venkovské spolky přestanou pořádat kulturní akce typu plesy, a tento typ akcí budou muset převzít obce. Výdělků z těchto akcí využívají spolky na financování své činnosti. Stanovený limit je však velmi nízký. T. Chmela požádal Výbor o spolupráci při snaze o zvýšení horního limitu na 300.000 Kč ročně.

H. Frištenská přislíbila poskytnout relevantní kontakty na Unie zaměstnavatelských svazů ČR, která hranici 175.000 Kč prosadila.

RNDr. M. Kunderata, v.r.
předseda Výboru pro Evropskou unii
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace